

EYLÜL PULMONER FİBROZİS FARKINDALIK AYI

Nefesiniz eskisi gibi değilse,
akciğerlerinizi dinleyin.

BASIN BİLDİRİSİ

Pulmoner Fibrozis: Akciğerlerde Geri Dönüşü Olmayan Sessiz Hasar.

Yaşamın en temel ritmi olan nefes akciğer sertleşmesi yaşayanlar için herhangi verilen bir mücadeleye dönüşebiliyor, Eylül Akciğer Sertleşmesi Farkındalık Ayı'nda siz de bu mücadeleye ortak olun.

Nefes darlığı ve inatçı kuru öksürük hafife alınmamalı!

Pulmoner fibrozis, akciğer dokusunun zaman içerisinde kalınlaşıp sertleşmesine ve normal akciğer dokusunun yerini nedbeleşmiş (fibrotik) dokunun almasına neden olan bir hastalık grubudur.

Akciğerlerin oksijeni kana aktarma kapasitesi giderek azalabilir ve hastaların günlük yaşam aktiviteleri zaman içinde belirgin şekilde kısıtlanabilir. En önemli belirtileri nefes darlığı ve kuru öksürüktür.

Pulmoner fibrozisin başlangıcında belirtiler oldukça hafif olabilir. Özellikle ileri yaşlarda ortaya çıkan nefes darlığı bazen "yaşlanmaya" veya kondisyon kaybına bağlanabilir.

En sık görülen belirtiler:

- Eforla ortaya çıkan nefes darlığı
- Uzun süre devam eden kuru öksürük
- Çabuk yorulma ve egzersiz kapasitesinde azalma
- İleri dönemlerde istirahatte nefes darlığı
- Bazı hastalarda parmak uçlarında çomaklaşma

Hastalığın ilerlemesi kişiden kişiye farklılık gösterir. Bazı hastalarda yıllar içinde yavaş ilerlerken, bazı hastalarda daha hızlı bir seyir görülebilir. Akciğer neden sertleşiyor?

Pulmoner fibrozisin tek bir nedeni yoktur. Bazı hastalarda neden belirlenebilirken, bazı hastalarda kapsamlı araştırmalara rağmen kesin neden bulunamaz.

Başlıca nedenler arasında:

- Bağ dokusu hastalıkları: Romatizmal hastalıklar akciğerlerde fibrozise yol açabilir.
- Çevresel ve mesleki maruziyetler: Kuş ve hayvan proteinleri, küf, tozlar, silika ve bazı diğer mesleki maruziyetler önemli olabilir.
- Bazı ilaçlar ve tedaviler: Örneğin kanser tedavisinde kullanılan bazı ilaç ve ışın tedavisi
- İdiyopatik pulmoner fibrozis (IPF): Herhangi bir neden saptanamayan, özellikle ileri yaşlarda görülen ve ilerleyici karakter gösterebilen önemli bir pulmoner fibrozis türüdür.

Erken tanı neden önemli?

Pulmoner fibroziste oluşan akciğer hasarının önemli bir bölümü geri dönüşlü değildir. Bu nedenle erken tanı ve hastalığın ilerlemesinin mümkün olduğunca erken belirlenmesi büyük önem taşır.

Tanıda göğüs hastalıkları uzmanı tarafından yapılacak değerlendirmeye ek olarak:

- Solunum fonksiyon testleri
- Difüzyon kapasitesi (DLCO)
- Yüksek çözünürlüklü akciğer BT'si (HRCT)
- Gerekli durumlarda kan testleri ve romatolojik değerlendirme
- Bazı hastalarda bronkoskopi veya akciğer biyopsisi kullanılabilir.

Pulmoner fibrozis tedavi edilebilir mi?

Pulmoner fibrozisin tüm tipleri için tek bir tedavi yöntemi yoktur. Tedavi, fibrozisin nedenine ve hastalığın özelliklerine göre belirlenir.

Bazı hastalarda altta yatan nedenin ortadan kaldırılması veya tedavi edilmesi hastalığın ilerlemesini yavaşlatabilir. İlerleyici fibrotik akciğer hastalıklarında ise antifibrotik ilaçlar hastalığın ilerleme hızını azaltmak amacıyla kullanılmaktadır.

Bunun yanında:

- * Pulmoner rehabilitasyon
 - * Fiziksel aktivitenin korunması
 - * Beslenme desteği
 - * Uygun hastalarda oksijen tedavisi
 - * Aşıların güncel tutulması
 - * Sigara ve zararlı maruziyetlerden uzaklaşma
- hastaların yaşam kalitesinin korunmasında önemlidir.

"Nefes darlığını yaşlanmaya bağlamayın"

Özellikle eforla ortaya çıkan ve giderek artan nefes darlığı ile uzun süre kuru öksürüğün ihmal edilmemesi gerekir.

"Nefes darlığı normal yaşlanmanın kaçınılmaz bir sonucu değildir. Özellikle giderek artıyorsa, altta yatan akciğer hastalığının araştırılması mutlaka gerekir."

Pulmoner fibrozis erken dönemde fark edildiğinde hastanın uygun şekilde değerlendirilmesi; hastalığın seyri, tedavi seçenekleri ve yaşam kalitesinin korunması açısından önemli avantaj sağlayabilmektedir.

Özetle: Nefesiniz eskisi gibi değilse, bunu sadece yaşlanmaya bağlamayın. Uzun süren kuru öksürük, eforla nefes darlığı ve giderek azalan yürüme/egzersiz kapasitesi varsa bir Göğüs Hastalıkları uzmanına mutlaka başvurun.